

Francina Armengol ha donat suport a Pedro Sánchez i tem una direcció federal en mans de l'andalusà Susana Díaz.

El PSOE va defensar el dret d'autodeterminació entre 1974 i 1976. Després es limità a no fer-hi cap referència i a reclamar una genèrica "autonomia" per als "pobles d'Espanya". I acabà imposant a la Constitució, el 1978, juntament amb la Unió del Centre Democràtic –el partit de centre-dreta majoritari a Espanya a les eleccions generals de 1977 i 1979–, *el cafè per a tothom* autonòmic.

En el moment que accedí al poder, l'any 1982, amb majoria absoluta, el Partit Socialista inicià una pràctica política que de fet era força jacobina. Es notà, entre altres aspectes, quan decretà la liquidació del grup parlamentari del PSC. Felipe González i Alfonso Guerra imposaren un model de partit basat en el control ferri per part de la direcció central i anorrearen en la pràctica la capacitat autònoma de les federacions. Una de les quals, però, s'oposà frontalment a aquest model de partit, la balear.

En efecte, deixant al marge el PSC, que és un partit oficialment sobirà, únicament la Federació Socialista Balear (FSB) va oposar-se a la pràctica jacobina del PSOE de González i Guerra. En el congrés de la Federació Socialista Balear de 1985 la força del recentment creat corrent intern Socialisme i Autonomia, liderat per Joan March –que provenia del PSP, partit que havia entrat en bloc en el PSOE el 1978–, era tan intensa que aconsellà al sector oficialista –arreglert amb Madrid–, representat sobretot per Ramon Aguiló i Fèlix Pons, pactar un secretari general de consens que fou Josep Moll. Tanmateix, aviat el nou líder s'alineà amb els autonomistes. L'enfrontament entre les dues parts anà *in crescendo* i es resolgué amb la victòria dels de Socialisme i Autonomia en els següents congressos orgànics. Durant aquells anys, les disputes, més o menys públiques, foren moneda corrent entre les seus socialistes de Palma i Madrid. Sobretot a l'hora de fer les llistes electorals. El 1994, aprofitant la caòtica situació econòmica interna de la FSB, Madrid

Ser més PSIB que PSOE

Atesa la caiguda de Pedro Sánchez, els socialistes illencs contesten apostant més intensament per l'estratègia de diferenciació de les sigles pròpies, PSIB, respecte de les federals, PSOE.

*Reportatge de Miquel Payeras
Fotografia d'Isaac Buj*

obligà Joan March a dimitir de secretari general illenc, càrrec que ocupava des de 1991, quan havia substituït Moll. Fou reemplaçat, en un congrés, el mateix

any, per un dels seus homes, Francesc Triay.

Novament Ferran intervingué amb vista al congrés següent, de 1997. Com

que l'enfrontament entre els oficialistes i els autonomistes amenaçava ruptura, Madrid imposà que les dues parts acceptessin un home de consens, Andreu Crespi. A l'any següent el PSOE federal instaurà les primàries per elegir els candidats a les futures eleccions autonòmiques –i també a les generals, cal recordar que era el moment en què s'havia d'elegir un nou líder després de la dimissió de González– i la guerra es reobrí amb més intensitat. Crespi s'hi presentà amb el suport oficialista i per part dels autonomistes Francesc Antich va ser el candidat. La història a partir d'aquí és força coneguda. Guanyà Antich amb l'eslògan "Hem de ser més PSIB que PSOE", es convertí el 1999 en president de les Illes i a l'any següent fou elegit secretari general del partit, càrrec que ocupà fins al congrés de 2012, quan fou substituït per Francina Armengol.

En resum, des de fa trenta anys el socialisme balear està dirigit pel grup més autonomista dels seus militants, el que creà March, seguí representant Antich i ara lidera Armengol. Aquesta orientació tan autoctonista ha suposat contínues fregades del PSIB amb la direcció federal entre 1985 i l'any 2000, quan amb el liderat de José Luis Rodríguez Zapatero, i més tard amb Pérez Rubalcaba i Pedro Sánchez, les relacions passaren a ser molt bones. Però què passarà a partir d'ara?

Temor

"El que ens ve a sobre és un partit a l'andalusa", diu una font socialista coneixedora de la situació federal del PSOE. Al seu parer això vol dir que s'imposarà el discurs antinacionalista, com a resposta al procés català, i també l'animadversió a tot el que sigui la concepció realment federal "del partit i de l'Estat". I afegeix que "a part del PSC, que és sobirà, en el PSOE només hi ha una federació clarament federalista, nosaltres, el PSIB", en cap altra "hi ha una majoria tan clara d'aquesta orientació". D'allò de l'eix federalista entre el PSC, PSIB, PSPV i PSA –d'Aragó– que s'intentà fa quinze anys "no queda res excepte els catalans i nosaltres; el aragonesos s'han oblidat de tot allò i els valencians... no sé, no entenc la seva postura". I, és clar, el pes que representa el PSIB és poc sobre el conjunt del PSOE, fins i tot si s'hi suma la força catalana: "Amb vista al futur congrés les nostres tesis corren el risc de ser sepultades".

Una altra font, molt pròxima a la presidenta del Govern, Francina Armengol –la qual, per cert, no volgué fer cap declaració la setmana passada respecte al futur del PSOE–, reconeix que "la situació és delicada" i que "ningú sap que passarà" a mitjà termini, tot i que "no es pot negar" que les possibilitats que el PSIB quedi aïllat, com en el temps de Joan March, "pareixen altes, almanco ara com ara".

I com respondrà a curt i mitjà termini el partit liderat per Armengol? Doncs in-

tensificant més que mai el segell propi. Aquest setmanari ha avançat en solitari durant els últims mesos l'estratègia que ha posat en marxa la presidenta. La de diferenciar-se de les sigles federals per posar l'accent en el seu liderat autoctonista, reclamant davant Madrid un "més just" finançament alhora que vol ser l'abanderada de les classes menys afavorides de les Illes. Una estratègia que tenia, i té, per objectiu presentar-se a les eleccions de 2019 amb prou perfil polític propi, sobretot amb la marca del PSIB i no tant amb la del PSOE. Doncs aquesta diferenciació s'intensificarà molt més ara com a resposta a la caiguda de Pedro Sánchez. Segons contenen les fonts consultades, davant l'evidència que la

DESPRÉS DE LA CAIGUDA DE PEDRO SÁNCHEZ EL PSIB INTENSIFICARÀ MÉS QUE MAI EL PERFIL PROPI

presidenta ha estat una ferma defensora de Sánchez i que, al contrari que d'altres suports del madrileny, no canviarà d'opinió, una eventual direcció federal encapçalada per Susana Díaz seria la pitjor notícia per al PSIB. Armengol no sintonitza gens ni mica amb l'andalusa. I això és una forma molt diplomàtica de dir-ho. Quan aquest setmanari li ha demanat amb relació a això, la resposta ha estat "no puc parlar". Però parlen fonts properes a ella que no dubten a identificar la Sultana com una política que té un projecte de partit "difícilment compatible amb el nostre". Tot i això, ningú preveu cap trencament. Però sí la "imprescindible necessitat" d'intensificar l'estratègia abans referida i que es pot resumir amb el vell eslògan dels temps d'Antich, avui més vigent que mai: ser més PSIB que PSOE. ●